

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2024/884

2024 m. kovo 13 d.

kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/19/ES ⁽³⁾ įsigaliojo 2012 m. rugpjūčio 13 d. ir pakeitė Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/96/EB ⁽⁴⁾;
- (2) fotovoltinės plokštės, kurioms netaikyta Direktyva 2002/96/EB, nuo 2012 m. rugpjūčio 13 d. buvo įtrauktos į Direktyvos 2012/19/ES taikymo sritį – jas įtraukiant į I bei II priedų 4 kategoriją, kaip nurodyta Direktyvos 2012/19/ES 2 straipsnio 1 dalies a punkte;
- (3) Direktyvos 2012/19/ES 13 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad valstybės narės turi užtikrinti, kad elektros ir elektroninės įrangos (toliau – EEĮ) gamintojai padengtų iš kitų naudotojų, išskyrus privačius namų ūkius, gautų EEĮ atliekų, kurios gautos iš produktų, pateiktų rinkai po 2005 m. rugpjūčio 13 d., surinkimo, apdorojimo, naudojimo ir aplinką tausojančio šalinimo išlaidas;
- (4) 2022 m. sausio 25 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – Teismas) savo sprendimu Byloje C-181/20 ⁽⁵⁾ pripažino Direktyvos 2012/19/ES 13 straipsnio 1 dalies nuostatą negaliojančia tiek, kiek tai yra susiję su fotovoltinėmis plokštėmis, pateiktomis rinkai 2005 m. rugpjūčio 13 d.–2012 m. rugpjūčio 13 d., nes ji nepagrįstai taikoma atgaline data. Teismas nurodė, kad, prieš priimant Direktyvą 2012/19/ES, Sąjungos teisės aktų leidėjas valstybėms narėms buvo suteikęs galimybę reikalauti, kad pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB ⁽⁶⁾ 14 straipsnį išlaidas, susijusias su fotovoltinių plokščių atliekų tvarkymu, padengtų esami

⁽¹⁾ OL C 184, 2023 5 25, p. 102.

⁽²⁾ 2024 m. vasario 6 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2024 m. kovo 4 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų (OL L 197, 2012 7 24, p. 38).

⁽⁴⁾ 2003 m. sausio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/96/EB dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų (OL L 37, 2003 2 13, p. 24).

⁽⁵⁾ 2022 m. sausio 25 d. Teismo (didžioji kolegija) sprendimas byloje VYSOČINA WIND a.s. / Česká republika – Ministerstvo životního prostředí, C-181/20, ECLI:EU:C:2022:51).

⁽⁶⁾ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3).

ar ankstesni atliekų turėtojai arba fotovoltinių plokščių gamintojas ar platintojas. Vėliau Direktyvos 2012/19/ES 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta taisyklė, pagal kurią tos išlaidos turi būti padengtos gamintojų visose valstybėse narėse, be kita ko, išlaidas, susijusias su produktais, kuriuos gamintojai jau buvo pateikę rinkai galiojant Direktyvai 2008/98/EB. Teismas nusprendė, jog turi būti laikoma, kad minėta taisyklė turi būti taikoma atgaline data, kad ją taikant gali būti pažeistas teisinio tikrumo principas, ir kad toks taikymas atgaline data daro tą taisyklę negaliojančia, kiek tai susiję su fotovoltinėmis plokštėmis, pateiktomis rinkai iki Direktyvos 2012/19/ES įsigaliojimo;

- (5) Teismas savo sprendime taip pat nusprendė, kad tai, jog valstybė narė priėmė Sąjungos direktyvai prieštaraujančius teisės aktus prieš priimant tą direktyvą, savaime nėra Sąjungos teisės pažeidimas, nes negalima laikyti, kad toje direktyvoje numatyto rezultato pasiekimui yra rimtai pakenkta, kol ta direktyva nėra Sąjungos teisės sistemos dalis;
- (6) Teismo sprendimas tiesiogiai reiškia, kad Direktyvos 2012/19/ES 13 straipsnio 1 dalis turėtų būti iš dalies pakeista, kad ji nebūtų taikoma iš kitų naudotojų, išskyrus privačius namų ūkius, gautų fotovoltinių plokščių, pateiktų rinkai 2005 m. rugpjūčio 13 d.–2012 m. rugpjūčio 13 d., atliekų atžvilgiu. Be to, atsižvelgiant į Teismo sprendime išdėstytus argumentus, būtina iš dalies pakeisti Direktyvą 2012/19/ES, kiek tai susiję su fotovoltinių plokščių atliekų iš privačių namų ūkių tvarkymo finansavimu, kuriam taikomas Direktyvos 2012/19/ES 12 straipsnis, ir kiek tai susiję su kitomis iš privačių namų ūkių ir kitų naudotojų, išskyrus privačius namų ūkius, gautomis EEĮ atliekomis, kurių padėtis panaši į fotovoltinių plokščių padėtį;
- (7) Direktyvos 2012/19/ES 2 straipsnio 1 dalies b punktu nuo 2018 m. rugpjūčio 15 d. tos direktyvos taikymo sritis išplečiama į ją įtraukiant visą EEĮ. Panašiai kaip fotovoltinės plokštės, EEĮ, kuri nepateko į Direktyvos 2012/19/ES taikymo sritį pagal jos 2 straipsnio 1 dalies a punktą, tačiau į jos taikymo sritį buvo įtraukta nuo 2018 m. rugpjūčio 15 d. pagal jos 2 straipsnio 1 dalies b punktą, (toliau – į atvirą taikymo sritį patenkanči EEĮ) anksčiau nebuvo įtraukta į Direktyvos 2002/96/EB taikymo sritį. Todėl, prieš priimant Direktyvą 2012/19/ES, valstybės narės pagal Direktyvos 2008/98/EB 14 straipsnį turėjo galimybę reikalauti, kad išlaidas, susijusias su tos EEĮ atliekų tvarkymu, padengtų esami ar ankstesni atliekų turėtojai arba tos įrangos gamintojas ar platintojas. Todėl, atsižvelgiant į Teismo sprendime išdėstytus motyvus, jei Direktyvos 2012/19/ES 13 straipsnio 1 dalis būtų taikoma į atvirą taikymo sritį patenkančiai EEĮ, būtų pažeistas teisinio tikrumo principas. Be to, kadangi Direktyva 2012/19/ES taikoma į atvirą taikymo sritį patenkančiai EEĮ tik nuo 2018 m. rugpjūčio 15 d., 13 straipsnio 1 dalis turėtų būti iš dalies pakeista tokiu būdu, kad ji nebūtų taikoma į atvirą taikymo sritį patenkančiai EEĮ, pateiktai rinkai 2005 m. rugpjūčio 13 d.–2018 m. rugpjūčio 15 d.;
- (8) Direktyvos 2012/19/ES 13 straipsnio 1 daliai, kuri taikoma kitiems naudotojams, išskyrus privačius namų ūkius, analogiška yra tos direktyvos 12 straipsnio 1 dalis ir ją taikant kartu su tos direktyvos 12 straipsnio 3 dalimi gamintojai (po 2005 m. rugpjūčio 13 d. rinkai pateiktų produktų atveju) įpareigojami finansuoti EEĮ atliekų iš privačių namų ūkių surinkimo, apdorojimo, naudojimo ir aplinką tausojančio šalinimo išlaidas. Atsižvelgiant į Teismo sprendime išdėstytas priežastis, jei tos nuostatos būtų taikomos finansuojant tas fotovoltinių plokščių, pateiktų rinkai 2005 m. rugpjūčio 13 d.–2012 m. rugpjūčio 13 d., atliekų tvarkymo išlaidas ir į atvirą taikymo sritį patenkančiai EEĮ, kuri buvo pateikta rinkai 2005 m. rugpjūčio 13 d.–2018 m. rugpjūčio 15 d., jos taip pat būtų taikomos atgaline data pažeidžiant teisinio tikrumo principą. Todėl Direktyvos 2012/19/ES 12 straipsnis turėtų būti iš dalies pakeistas tokiu būdu, kad jis nebūtų taikomas fotovoltinėms plokštėms, pateiktoms rinkai 2005 m. rugpjūčio 13 d.–2012 m. rugpjūčio 13 d., arba į atvirą taikymo sritį patenkančiai EEĮ, kuri buvo pateikta rinkai 2005 m. rugpjūčio 13 d.–2018 m. rugpjūčio 15 d.;
- (9) Direktyva 2012/19/ES papildo Direktyvą 2008/98/EB, kuri Sąjungoje yra vienas iš bendrųjų teisėkūros procedūra priimtų aktų dėl atliekų tvarkymo. Todėl, šia direktyva darant dalinius pakeitimus Direktyvos 2012/19/ES 12 ir 13 straipsniams, Direktyvos 2008/98/EB 8 ir 14 straipsniai taikomi fotovoltinių plokščių atliekų ir į atvirą taikymo sritį patenkančios EEĮ atliekų tvarkymui tuo laikotarpiu, kai fotovoltinės plokštės ir į atvirą taikymo sritį patenkančios EEĮ atliekos, nepatenka į Direktyvos 2012/19/ES taikymo sritį;

- (10) Direktyvos 2012/19/ES 14 straipsnio 4 dalyje ir 15 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad rinkai pateikiama EEĮ turi būti pažymėta – pageidautina laikantis Europos standarto EN 50419, kurį 2006 m. kovo mėn. priėmė Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetas (*Cenelec*). Tas standartas buvo peržiūrėtas siekiant atnaujinti jame esančias nuorodas į Direktyvą 2012/19/ES. Todėl tuose straipsniuose esanti nuoroda į standartą turėtų būti atnaujinta, nurodant peržiūrėtą Europos standarto EN 50419 versiją, kurią *Cenelec* priėmė 2022 m. liepos mėn.;
- (11) Direktyvos 2012/19/ES 15 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad siekiant nedviprasmiškai nustatyti datą, kada EEĮ buvo pateikta rinkai, valstybės narės turi užtikrinti, kad ant EEĮ esančioje žymoje būtų nurodyta, jog EEĮ buvo pateikta rinkai po 2005 m. rugpjūčio 13 d. Dėl 12 ir 13 straipsnių dalinių pakeitimų turėtų būti iš dalies keičiama 15 straipsnio 2 dalis, kiek tai susiję su fotovoltinėmis plokštėmis ir į atvirą taikymo sritį patenkančia EEĮ, kad būtų paaiškinta, jog įpareigojimas žymėti fotovoltines plokštes taikomas tik nuo 2012 m. rugpjūčio 13 d., o įpareigojimas žymėti į atvirą taikymo sritį patenkančią EEĮ – tik nuo 2018 m. rugpjūčio 15 d.;
- (12) siekiant išsaugoti teisinio tikrumo principą ateiityje atliekant Direktyvos 2012/19/ES peržiūras, yra svarbu ypatingą dėmesį skirti tam, kad būtų užkirstas kelias bet kokių nuostatų, kurios potencialiai galėtų turėti nepagrįstą poveikį atgaline data, priėmimui. Be to, yra būtina užtikrinti aiškumą ir nuspėjamumą EEĮ gamintojams dėl veiklos sąlygų, kurios galiojo jų gaminių pateikimo rinkai metu. Toks požiūris padeda išvengti rizikos patirti nenuspėjamų išlaidų, susijusių su būsimu EEĮ atliekų tvarkymu. Taip pat yra svarbu, kad atliekant tokias peržiūras būtų laikomasi atliekų hierarchijos, kaip nustatyta Direktyvos 2008/98/EB 4 straipsnyje;
- (13) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų (*) valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudedamųjų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;
- (14) netinkamas fotovoltinių plokščių atliekų ir į atvirą taikymo sritį patenkančios EEĮ atliekų apdorojimas daro didelį neigiamą poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai. Todėl yra svarbu užtikrinti tinkamą fotovoltinių plokščių atliekų tvarkymą ir kaip įmanoma labiau padidinti fotovoltinių plokščių atliekų naudojimą. Nedarant poveikio šia direktyva padarytiems finansinių įpareigojimų pakeitimams, kurie yra reikalingi fotovoltinių plokščių atliekų, pateiktų rinkai iki 2012 m. rugpjūčio 13 d., ir visos į atvirą taikymo sritį patenkančios EEĮ, pateiktos rinkai iki 2018 m. rugpjūčio 15 d., surinkimo ir apdorojimo išlaidoms padengti, svarbu, kad valstybės narės užtikrintų, kad susijusios EEĮ atliekos būtų tvarkomos aplinkai saugiu būdu. Valstybės narės, pasitelkdamos savo individualias arba kolektyvines didesnės gamintojo atsakomybės sistemas, galėtų skatinti gamintojus tinkamai rinkti ir apdoroti susijusias „istorines“ fotovoltinių plokščių atliekas ir į atvirą taikymo sritį patenkančias EEĮ atliekas;
- (15) peržiūrint Direktyvą 2012/19/ES ir šalinant jos trūkumus, labai svarbu užtikrinti, kad EEĮ atliekų tvarkymo išlaidos nebūtų neproporcingu mastu perkeltos vartotojams ar piliečiams. Tai apima poreikį atsižvelgti į principą „teršėjas moka“, nagrinėti galimas nuostatas, susijusias su EEĮ atliekų surinkimo tikslais, ir laikytis atliekų hierarchijos, kaip nustatyta Direktyvos 2008/98/EB 4 straipsnyje;
- (16) kadangi šios direktyvos tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmo masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

(*) OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2012/19/ES daliniai pakeitimai

Direktyva 2012/19/ES iš dalies keičiama taip:

1) įterpiamas šis straipsnis:

„24a straipsnis

Peržiūra

1. Ne vėliau kaip 2026 m. gruodžio 31 d. Komisija įvertina poreikį peržiūrėti šią direktyvą ir, jei tinkama, tuo atžvilgiu pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto kartu su išsamiu socialinio ir ekonominio poveikio bei poveikio aplinkai vertinimu.

2. 1 dalyje nurodytame poveikio vertinime Komisija, visų pirma, apsvarsto, ar reikia:

- a) nuostatų, kuriomis konkrečiai užtikrinama, kad būtų laikomasi teisinio tikrumo principo ir kad nebūtų jokio nepagrįsto taikymo atgaline data bet kurioje valstybėje narėje;
- b) nuostatų, kuriomis užtikrinamas atliekų hierarchijos, kaip nustatyta Direktyvos 2008/98/EB 4 straipsnyje, laikymasis;
- c) nuostatų, kuriomis užtikrinama, kad laikantis principo „teršėjas moka“ piliečiai ir vartotojai nepatirtų neproporcingų išlaidų;
- d) nuostatų, kuriomis užtikrinamas šios direktyvos visiškasis įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas, visų pirma, nuostatų, susijusių su tinkamais surinkimo tikslais, taip pat neteisėtos prekybos EEJ atliekomis prevencija;
- e) sukurti naują fotovoltinių plokščių EEJ kategoriją pagal šią direktyvą, siekiant atskirti fotovoltines plokštes nuo esamos EEJ 4 kategorijos „stambi įranga“, kaip nurodyta III ir IV prieduose, ir apskaičiuoti surinkimo tikslus remiantis fotovoltinių plokščių atliekomis, kurias galima surinkti, atsižvelgiant į numatomą jų eksploatavimo trukmę, o ne pateiktą rinkai produktų kiekį;
- f) sukurti mechanizmą, kuriuo būtų užtikrinta, kad gamintojo žlugimo arba likvidavimo atveju būtų padengtos būsimos fotovoltinių plokščių atliekų surinkimo, apdorojimo, naudojimo ir aplinkai nekenksmingo šalinimo iš privačių namų ūkių ir naudotojų, išskyrus privačius namų ūkius, finansinės išlaidos.“;

2) 12 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad gamintojai teiktų bent EEJ atliekų iš privačių namų ūkių, sukauptų pagal 5 straipsnio 2 dalį įrengtuose surinkimo įrenginiuose, surinkimo, apdorojimo, naudojimo ir aplinkai tausojančio šalinimo finansavimą pagal tai:

- a) EEJ atliekų, gautų iš 2 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytos EEJ, išskyrus fotovoltines plokštes, jei tokia EEJ buvo pateikta rinkai po 2005 m. rugpjūčio 13 d.;
- b) EEJ atliekų, gautų iš fotovoltinių plokščių, jei tokios fotovoltinės plokštės buvo pateiktos rinkai nuo 2012 m. rugpjūčio 13 d., ir
- c) EEJ atliekų, gautų iš 2 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytos EEJ ir nepatenkančių į 2 straipsnio 1 dalies a punkto taikymo sritį, jei tokia EEJ buvo pateikta rinkai nuo 2018 m. rugpjūčio 15 d.“;

b) 3 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„3. Kiekvienas gamintojas yra atsakingas už 1 dalyje nurodytų operacijų, vykdomų su jo produktų atliekomis, finansavimą. Gamintojas gali pasirinkti, ar vykdyti šią pareigą individualiai ar prisijungiant prie kolektyvinės sistemos.“;

c) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. EEĮ produktų atliekų, nurodytų 2 straipsnio 1 dalies a punkte, išskyrus ne vėliau kaip 2005 m. rugpjūčio 13 d. rinkai pateiktas fotovoltines plokštes, (toliau – „istorinės“ atliekos), tvarkymo išlaidų finansavimo atsakomybę prisiima viena ar daugiau sistemų, prie kurių visi tuo metu, kai atsiranda atitinkamų išlaidų, rinkoje dalyvaujantys gamintojai prisideda proporcingai, pavyzdžiui, proporcingai jų užimamai tam tikros rūšies įrangos rinkos daliai.“;

3) 13 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad iš kitų naudotojų, išskyrus privačius namų ūkius, gautų EEĮ atliekų surinkimo, apdorojimo, naudojimo ir aplinką tausojančio šalinimo finansavimo išlaidas padengtų gamintojai pagal tai:

- a) EEĮ atliekų, gautų iš 2 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytos EEĮ, išskyrus fotovoltines plokštes, jei tokia EEĮ buvo pateikta rinkai po 2005 m. rugpjūčio 13 d.;
- b) EEĮ atliekų, gautų iš fotovoltinių plokščių, jei tokios fotovoltinės plokštės buvo pateiktos rinkai nuo 2012 m. rugpjūčio 13 d., ir
- c) EEĮ atliekų, gautų iš 2 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytos EEĮ, kurios nepatenka į 2 straipsnio 1 dalies a punkto taikymo sritį, jei tokia EEĮ buvo pateikta rinkai nuo 2018 m. rugpjūčio 15 d.

„Istorinių“ atliekų iš EEĮ, nurodytos 2 straipsnio 1 dalies a punkte, išskyrus fotovoltines plokštes, kurias pakeičia nauji lygiaverčiai produktai ar nauji produktai, atliekantys tas pačias funkcijas, finansavimo išlaidas padengia tų produktų gamintojai, juos tiekdami. Alternatyviai, valstybės narės gali numatyti, kad naudotojai, išskyrus privačius namų ūkius, taip pat gali būti iš dalies ar visiškai atsakingi už tą finansavimą.

Kitų „istorinių“ atliekų iš EEĮ, nurodytų 2 straipsnio 1 dalies a punkte, išskyrus fotovoltines plokštes, išlaidų finansavimą padengia naudotojai, išskyrus privačius namų ūkius.“;

4) 14 straipsnio 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Siekdamas, kad kuo mažiau EEĮ atliekų būtų šalinama kaip nerūšiuotos komunalinės atliekos ir būtų sudaromos palankesnės sąlygos jų atskiram surinkimui, valstybės narės užtikrina, kad gamintojai IX priede pateiktu ženkle tinkamai, pageidautina – laikydamiesi Europos standarto EN 50419:2022, pažymėtų rinkai pateikiamą EEĮ. Išskirtiniais atvejais, kai tai būtina dėl produkto dydžio ar funkcinės paskirties, ženklas spausdinamas ant EEĮ pakuotės, naudojimo instrukcijos ir garantijos.“;

5) 15 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Siekiant nedviprasmiškai nustatyti datą, kada EEĮ buvo pateikta rinkai, valstybės narės užtikrina, kad ant EEĮ esančioje žymoje būtų nurodyta, jog EEĮ buvo pateikta rinkai po 2005 m. rugpjūčio 13 d. Pageidautina, kad šiuo tikslu būtų naudojamas Europos standartas EN 50419:2022.

Fotovoltinių plokščių atveju pirmoje pastraipoje nurodytas įpareigojimas taikomas tik fotovoltinėms plokštėms, pateiktoms rinkai nuo 2012 m. rugpjūčio 13 d.

2 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytos EEĮ, kuri nepatenka į 2 straipsnio 1 dalies a punkto taikymo sritį, atveju šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytas įpareigojimas taikomas tik EEĮ, pateikiami rinkai nuo 2018 m. rugpjūčio 15 d.“.

2 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip 2025 m. spalio 9 d. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2024 m. kovo 13 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkė
R. METSOLA

Tarybos vardu
Pirmininkė
H. LAHBIB